

Uvod

Nijedno dijete ne bi trebalo doživjeti nasilje, ali stvarnost je drugačija. Mnoga djeca diljem svijeta su u riziku, svakodnevno trpe nasilje. Dok rastu i uče, naša je uloga kao odraslih i organizacija osigurati da se osjećaju sigurno i zaštićeno, uzimajući u obzir njihove jedinstvene potrebe i razlike. To nije samo odgovornost, već ključna uloga koju svi igramo u zaštiti naše djece.

Svrha ove izjave je:

- zaštititi djecu i mlade koji primaju usluge Hrvatskog saveza za rijetke bolesti od štete i smanjiti potencijalne rizike.
- pružiti osoblju i volonterima, kao i djeci, mladima i njihovim obiteljima, temeljna načela koja vode naš pristup zaštiti djece. Ova politika primjenjuje se na sve koji rade u ime Rare Diseases Croatia, uključujući menadžere i upravni odbor, plaćeno osoblje, volontere, vanjske suradnike i studente.

Ovaj pravilnik primjenjuje se na sve koji rade u ime Rare Diseases Croatia, uključujući menadžere i upravni odbor, plaćeno osoblje, volontere, vanjske suradnike i studente.

Naša načela

Vjerujemo da djeca i mladi nikada ne bi trebali doživjeti bilo kakav oblik zlostavljanja. Imamo odgovornost promicati dobrobit sve djece i mladih, osigurati njihovu sigurnost i djelovati na način koji ih štiti. Dobrobit djece je najvažnija u svim našim aktivnostima i odlukama koje donosimo. Sva djeca, bez obzira na dob, invaliditet, rodni identitet, rasu, religiju ili uvjerenje, spol ili seksualnu orijentaciju, imaju jednako pravo na zaštitu od svih vrsta štete ili zlostavljanja.

MJERE ZA ZAŠTITU DJECE

Zbog područja u kojem radimo, svjesni smo da su djeca dodatno ranjiva zbog utjecaja prethodnih iskustava, razine ovisnosti, zdravstvenih poteškoća, komunikacijskih potreba ili drugih problema.

Definicija nasilja

Nasilje je **namjerna** uporaba fizičke sile ili moći, prijetnja ili stvarna, protiv sebe, druge osobe ili protiv grupe ili zajednice, koja rezultira ili ima veliku vjerojatnost rezultiranja ozljedom, smrću, psihološkom štetom, lošim razvojem ili uskraćivanjem. (WHO, 2002)

Razlikujemo sljedeće vrste nasilja nad djecom i mladima:

- **Fizičko zlostavljanje:** namjerna uporaba fizičke sile protiv djeteta koja rezultira ili ima veliku vjerojatnost rezultiranja štetom za zdravlje, preživljavanje, razvoj ili dostojanstvo djeteta. To uključuje udaranje, premlaćivanje, šutiranje, tresenje, ugrize, trovanje i gušenje.
- **Zlostavljanje:** karakterizira ga agresivno ponašanje koje uključuje neželjene, negativne radnje, ponavlja se tijekom vremena i postoji neravnoteža moći ili snage između počinitelja i žrtve.
- **Cyberbullying** je ponavljajuća agresija, neprijateljstvo i drugi pokušaji nanošenja štete u online komunikacijama, poput prijetnji, širenja klevetničkih informacija, govora mržnje, uključujući homofobni i seksistički sadržaj, uglavnom od strane vršnjaka

- **Psihološko zlostavljanje:** neuspjeh skrbnika da pruži odgovarajuće i podržavajuće okruženje, uključujući radnje koje negativno utječu na emocionalno zdravlje i razvoj djeteta. Takve radnje mogu uključivati ograničavanje kretanja djeteta, omalovažavanje, ismijavanje, prijetnje i zastrašivanje, diskriminaciju, odbacivanje i druge oblike neprijateljskog postupanja koji nisu fizički. Također se može nazvati emocionalnim, mentalnim ili verbalnim zlostavljanjem.

- **Seksualno zlostavljanje:** uključivanje djeteta u seksualne aktivnosti koje ono ne razumije u potpunosti, nije u mogućnosti dati informirani pristanak ili za koje nije razvojno spremno, ili koje krše zakone ili društvene tabue. Seksualno zlostavljanje dijeli se na kontaktno, nekontaktno i penetrativno seksualno zlostavljanje..
- **Fizička tučnjava:** napadačko ponašanje, s ili bez uporabe oružja, koje može dovesti do ozbiljnih ozljeda. Razlikuje se od fizičkog zlostavljanja jer obično uključuje dvije osobe približno iste snage, obje motivirane za sudjelovanje u tučnjavi, za razliku od jedne osobe koja fizički napada drugu bez značajnog uzvraćanja. (WHO, 2022)
- **Zanemarivanje:** neuspjeh skrbnika da osigura razvoj djeteta – gdje skrbnik ima mogućnost to učiniti – u jednom ili više sljedećih područja: zdravlje, obrazovanje, emocionalni razvoj, prehrana, sklonište i sigurni životni uvjeti.

Standard 1: Mjere

Ova politika izrađena je na temelju zakonodavstva, politika i smjernica koje nastoje zaštititi djecu u Hrvatskoj.

Konvencija UN-a o pravima djece, dostupna na https://www.unicef.hr/wp-content/uploads/2017/05/Konvencija_20o_20pravi_ma_20djeteta_full.pdf

Konvencija UN-a o pravima osoba s invaliditetom [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:22010A0127\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:22010A0127(01)&from=EN)

Obiteljski zakon, dostupan na https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2003_07_116_1583.html

Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi: <https://www.zakon.hr/z/317/zakon-o-odgoju-i-obrazovanju-u-osnovnoj-i-srednjoj-%C5%A1koli>

- Protokol o postupku u slučajevima nasilja u obitelji, dostupno na <https://dijete.hr/hr/download/protokol-o-postupanju-u-slucaju-nasilja-u-obitelji-2019/>
- Protokol o postupku u slučajevima seksualnog nasilja, <https://dijete.hr/hr/download/protokol-o-postupanju-u-slucaju-seksualnog-nasilja/>
- Protokol o postupku u slučajevima nasilja među djecom, dostupno na <https://dijete.hr/hr/download/protokol-o-postupanju-u-slucaju-nasilja-medu-djecom-i-mladima-2024/>

Na temelju naših načela i navedenih zakonskih propisa, nastojat ćemo zaštititi djecu i mlade:

- cijeneći, slušajući i poštujući ih
- dobrovoljnim članstvom u našoj organizaciji koje odobravaju i potpisuju njihovi roditelji kao zakonski zastupnici
- informiranjem obitelji o uslugama koje mogu dobiti u našoj organizaciji i osobama koje te usluge pružaju

- pažljivo razmatrajući sudjelovanje djece u našim aktivnostima, vrednujući potencijalne koristi i rizike za djecu
- profesionalno i sigurno evidentiranjem, pohranjivanjem i korištenjem informacija, u skladu sa zakonodavstvom i smjernicama o zaštiti podataka [više informacija na https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2012_09_106_2300.html]
- trenutnom reakcijom na svaku sumnju na nasilje

Standard 2: Ljudi

Budući da se naša načela temelje na međunarodnim i nacionalnim zakonima koji prepoznaju svaki neprimjereni oblik ponašanja prema djeci, osigurat ćemo da ih razumiju svi naši voditelji, članovi uprave, zaposlenici, volonteri, partneri, suradnici i ostale osobe koje su u kontaktu s našom organizacijom.

Kako bismo olakšali razumijevanje naših načela i naše predanosti sigurnosti djece, poduzet ćemo sljedeće mjere:

- imenovanje osobe zadužene za zaštitu djece i mladih te zamjenika za pitanja sigurnosti
- osiguranje učinkovitog upravljanja zaposlenicima i volonterima kroz superviziju, podršku, edukaciju i mjere osiguravanja kvalitete, kako bi svi zaposlenici i volonteri bili sigurni u poznavanje i provođenje naših politika, procedura i kodeksa ponašanja

- sigurno zapošljavanje i odabir zaposlenika i volontera, uz provođenje svih potrebnih provjera
- izgradnja kulture zaštite u kojoj zaposlenici, volonteri, djeca, mladi i njihove obitelji međusobno postupaju s poštovanjem i osjećaju se slobodnima prijaviti bilo kakvu zabrinutost.

Imenovana osoba za zaštitu djece

Ime: Ivana Hrastar, socijalna radnica
Email: ivana.hsr@gmail.com

Zamjenica osobe za zaštitu djece

Ime: Nikolina Čović, socijalna radnica
Email: nikolina.hsr@gmail.com

Osobu zaduženu za zaštitu djece / zamjenicu osobe za zaštitu djece potrebno je obavijestiti o svakom obliku nasilja nad djecom. To je obveza svake osobe koja dolazi u kontakt s našom organizacijom, kao i zakonska obveza. Imenovana osoba / zamjenica za zaštitu djece prijavit će slučaj nadležnom Centru za socijalnu skrb, koji će poduzeti sve potrebne mjere.

Standard 3: Procedure

Naša predanost dobrobiti djece očituje se u svakom aspektu našeg rada, čak i kada savjetujemo njihove roditelje. Ta je predanost temelj naše misije i vodič u svim našim aktivnostima.

- Ako saznamo da dijete trpi nasilje, diskriminaciju ili bilo koji oblik neprimjerenog ponašanja, odmah ćemo o tome obavijestiti nadležni centar za socijalnu skrb. Takvo postupanje osigurava zaštitu djeteta i potvrđuje našu predanost svim dionicima.
- Ako dijete treba podršku koja nadilazi djelokrug našeg rada, obitelj ćemo uputiti gdje je mogu dobiti.
- Svi osobni podaci pohranjuju se u skladu s Uredbom o zaštiti osobnih podataka (GDPR).

- Kada nas roditelji zamole da organiziramo edukaciju u školi njihova djeteta, to činimo u suradnji s osobljem škole. Međutim, ne dijelimo konkretne informacije o djetetu niti o zahtjevu roditelja. Time poštujemo privatnost djeteta i obitelji, izbjegavamo moguće negativne posljedice te održavamo odnos povjerenja s obitelji.

- Kada prosljeđujemo upite naših članova medicinskim studentima volonterima, ti se upiti uvijek anonimiziraju. To znači da su dostupne samo činjenice o dijagnozi i zdravstvenom stanju, bez osobnih podataka. Imamo stroge protokole kako bismo osigurali zaštitu privatnosti, posebno kad je riječ o djeci.
- Kada obitelji djece s istom dijagnozom žele stupiti u kontakt, to je moguće ako su obje obitelji članovi naše organizacije i potpisnici GDPR suglasnosti.
- Kada razvijamo aktivnosti za djecu, one se uvijek provode s velikom pažnjom. U tim aktivnostima uključujemo isključivo osobe s relevantnim obrazovanjem i stručnim znanjem, čime osiguravamo visoku kvalificiranost i kompetentnost osoblja. Svim osobama koje su u izravnom kontaktu s djecom provjerava se kaznena evidencija.

- Svaka je aktivnost dobrovoljna i otvorena za svu djecu, bez obzira na razlike (invaliditet, spol, rasu, nacionalnost, vjeru, seksualnu orijentaciju ili bilo koju drugu). Djeca sudionici mogu u bilo kojem trenutku odustati od sudjelovanja, bez potrebe za objašnjenjem ili opravdanjem.
- Tijekom rada s djecom osiguravamo fizički i emocionalno siguran prostor, bez povisivanja tona, vrijeđanja, fizičkog kažnjavanja i sl. Naprotiv, naš je pristup prijateljski, poticajan i usmjeren na to da djeca prepoznaju i razvijaju svoj potencijal.

- Kada je sudjelovanje djece dio projekta koji provodimo, djeca sudionici i njihove obitelji bit će informirani o svrsi projekta i njegovim aktivnostima kako bi dijete moglo donijeti informiranu odluku o tome želi li sudjelovati ili ne. Dodatne informacije (uključujući informacije o nacionalnim službama za upućivanje) također će biti dostupne ako dijete tijekom sudjelovanja doživi uznemirenost na bilo koji način.
- Sudjelovanje u projektnim aktivnostima uključuje informirani pristanak. Djeca i njihove obitelji bit će informirani o svrsi projekta i njegovim aktivnostima kako bi dijete moglo donijeti informiranu odluku o tome želi li sudjelovati ili ne. Dodatne informacije (uključujući informacije o nacionalnim službama za upućivanje) također će biti dostupne ako dijete tijekom sudjelovanja doživi uznemirenost na bilo koji način. Roditelji djece koja sudjeluju u projektnim aktivnostima trebaju dati pisani pristanak da se njihova djeca mogu fotografirati ili snimati.

- Otvoreni smo za prijedloge djece o tome kako poboljšati naš rad i unaprijediti naše usluge.
- Dok educiramo druge, naši djelatnici također moraju pohađati edukacije i unaprjeđivati svoje kapacitete, osobito u području zaštite djece i razvoja usluga koje mogu značajno poboljšati kvalitetu njihova života.

Standard 4: Odgovornost

Naša organizacija prikuplja dokaze o svakodnevnom radu, uključujući aktivnosti povezane s djecom. Najmanje jednom godišnje analiziramo svoj rad, uključujući učinkovitost mjera vezanih uz zaštitu djece, te ih po potrebi revidiramo i poboljšavamo.

Kroz analizu procjenjujemo sljedeće aspekte:

- povratne informacije naših članova u vezi s djecom, njihovim pravima i zaštitom
- zaštitu podataka
- jasnoću u prezentiranju naših pravila i procedura svima koji su bili u kontaktu s našom organizacijom
- slučajeve nasilja koje smo prijavili Centru za socijalnu skrb

- suradnja s drugim organizacijama i institucijama radi stvaranja inkluzivnijeg okruženja za naše najmlađe članove
- uključivanje djece iz manjinskih skupina
- informirani pristanak za aktivnosti unutar naših projekata
- naš doprinos razvoju sigurnijeg okruženja za djecu

Jesmo li nešto propustili?

Pozivamo sve partnere, roditelje i stručnjake da podijele s nama prijedloge za dodatne korake koje možemo poduzeti u cilju još bolje zaštite djece. Naše MJERE ZA ZAŠTITU DJECE je živi dokument i redovito se ažurira na temelju povratnih informacija, zakonskih promjena i novih potreba zajednice.

